

NÅR ARBEJDSTØJ ER ET PERSONLIGT VÆRNEMIDDEL

Indledning

Som chauffør kan du i dit arbejde blive udsat for forskellige risici afhængig af, hvilke arbejdsopgaver du udfører. Det kan være, at du arbejder på gade og vej og derfor har behov for at blive set af andre trafikanter, eller at du arbejder steder, hvor gnister skal forhindres. Disse risici kan du beskytte dig imod ved at anvende det rigtige arbejdstøj. Der findes tøj, som beskytter mod flere risici samtidig f.eks. antistatiske advarselsklæder.

ArbejdsPladsVurderingen (APV) kan vise dig, hvilke risici du udsættes for under arbejdet. APV'en vil derfor være et rigtigt godt redskab til at bestemme, om du har behov for særligt arbejdstøj for at kunne udføre dit arbejde sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt.

Når arbejdstøj har egenskaber, der beskytter dig mod de særlige risici, du kan blive udsat for i dit arbejde, er det et personligt værnemiddel. Når arbejdstøj er et personligt værnemiddel, er din arbejdsgiver forpligtet til at anskaffe, renholde og vedligeholde tøjet. Tøjet skal passe til brugeren og arbejdets art, herunder vejrliget. Drøft i arbejdsmiljøorganisationen, hvad der er den bedste løsning for jer og lav nogle politikker for vask og vedligeholdelse af tøjet.

Du er som arbejdstager forpligtet til at anvende det i overensstemmelse med de instruktioner, du har fået.

De samme regler gælder f.eks. handsker, høreværn, øjenværn og sikkerhedsfodtøj.

Arbejdstilsynets regler kan bl.a. findes i:

- Arbejdstilsynets bekendtgørelse om brug af personlige værnemidler
- Bekendtgørelse om sikkerhedskrav m.v. til personlige værnemidler.

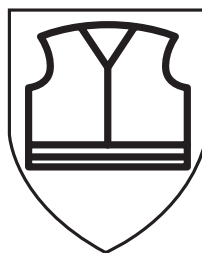
CE mærkning

De særlige krav til et personligt værnemiddel fastsættes i en harmoniseret europæisk standard eller en europæisk standard med tilsvarende sikkerhedsniveau. Når et produkt lever op til en standard, bliver det CE-mærket. Med CE-mærket garanterer fabrikanten for, at produktet er fremstillet i overensstemmelse med fælleseuropæiske krav til sikkerhed, sundhed og miljø.

Det er et lovkrav, at personlige værnemidler skal være mærket med et CE-mærke og have et symbol på (et piktoqram), der beskriver, hvad det beskytter imod. Arbejdsgiver skal ved køb af personlige værnemidler sikre sig, at disse er CE-mærket.

I beskyttelsesbeklædningen skal der være vedlagt en brugsanvisning på dansk, som skal følges for at opretholde beskyttelsesfunktionen. Brugsanvisningen skal beskrive begrænsninger for anvendelse, give renholdelsesvejledning m.v.

- Trafik dag/nat – synlighed EN 471 eller EN ISO 20471:2013
- Statisk opladning EN 1149-1/2
- Kulde ENV 342
- Regn og dårligt vejr ENV 343
- Kemikalier DS/EN ISO 6530, DS/EN ISO 6529, DS/EN ISO 14605, DS/EN ISO 17491-4
- Biologisk EN 14126.

X
Y

EN 471

X: Synlighedsklasse (baseret på mængden af fluorescerende metervare og arealet af refleksen). Den er klassificeret fra 1-3, hvor klasse 3 er den højeste.

Y: Refleksens evne til at tilbagekaste lyset. Der er 2 klasser, hvor klasse 2 giver den bedste beskyttelse.

X

EN ISO 20471:2013

X: Synlighedsklasse (baseret på mængden af fluorescerende metervare og arealet af refleksen). Den er klassificeret fra 1-3, hvor klasse 3 er den højeste.

Denne standard har kun en Y værdi svarende til klasse 2 i EN 471, og den oplyses derfor ikke.

Advarselsklæder/synlighedsbeklædning

Hvis du arbejder på gade og vej, så skal din beklædning opfylde standarden for advarselsklæder EN 471 eller tilsvarende. Der er forskel på, om du arbejder på en stærkt trafikeret vej, et sted hvor der køres med nedsat hastighed, eller du kommer ud på vejen tæt på køretøjet. Standarden er derfor opdelt i klasser afhængigt af arealet af synligt bæremateriale og retroflekterende materiale:

- Klasse 3 bruges, hvis der ikke er adskillelse fra den øvrige trafik med almindelige kørehastigheder.
- Klasse 2 bruges, hvis der er adskillelse fra den øvrige trafik eller hastighedsnedsættelse.
- Klasse 1 bruges, hvis du kun er besøgende på arbejdsstedet, eller når chauffør kommer ud på vej tæt på køretøj tydeligt afmærket i henhold til færdselslovens bestemmelser.

Klasse 3 tøj kan godt være sammensat af to stykker klasse 2, f.eks. bukser og vest. En trafikvest er typisk klasse 1 – alt efter størrelsen. Spørg din leverandør, hvilke stykker tøj, der tilsammen opfylder kravene til klasse 3.

Arbejdstilsynet kræver ikke, at man bruger advarselsklæder, hvis normale færdselsregler kan følges, og personen ikke har arbejdsopgaver på kørevejen. Det kan f.eks. være færdsel til/fra parkeringsarealer, og ansatte der må krydse en vej for at komme på kundebesøg.

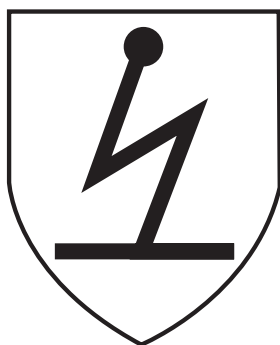
- Arbejdstilsynets vejledning om brug af tydeligt synlige advarselsklæder D 5.3

Husk, at der findes tøj der beskytter mod flere forskellige påvirkninger.

Henvisninger

Vejledning om brug af tydeligt synlige advarselsklæder, At-vejledning D.5.3

NÅR ARBEJDSTØJ ER ET PERSONLIGT VÆRNEMIDDEL

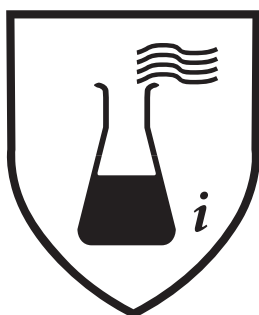
EN 1149-5 Elektrostatiske egenskaber

EN 1149-1 beskriver overflademodstand
EN 1149-3 beskriver afladningsevne

Statisk elektricitet

Hvis du kommer i kontakt med eksplosionsfarlige og brændbare stoffer eller dampe under arbejdet, er det vigtigt, at dit tøj er permanent antistatisk dvs., at der ikke kan opstå gnister fra dit tøj, når du bevæger dig. Det gælder også, hvis du færdes i områder, hvor der er risiko for støvekspllosioner, dvs., områder der er zoneinddelt efter ATEX-direktivet.

Denne standard hedder EN1149-5.

EN 465 Beskyttelse mod flydende kemikalier

Stiller bl.a. krav til gennem-brydningstid kl. 1-6, hvor 1 er den laveste beskyttelse

Kemiske produkter

Beskyttelsesbeklædning mod kemiske materialer findes i mange udformninger. Her er det vigtigt at vide, hvilke kemikalier du kan blive udsat for under arbejdet, se virksomhedens APV eller spørg i din arbejdsmiljøorganisation.

Når I drøfter konkrete risici i arbejdsmiljøorganisationen, skal I tage hensyn til, på hvilke dele af kroppen I risikerer at komme i kontakt med uønskede stoffer. I nogle tilfælde er det alene hænderne, der skal beskyttes. Det skal klart fremgå af leverandørens anvisninger, hvad tøj/handsker beskytter imod, og hvad gennemtrængningstiden er.

Eksempler på standarder for beskyttelsestøj mod kemikalier: DS/EN ISO 6530, DS/EN ISO 6529, DS/EN ISO 14605, DS/EN ISO 17491-4.

Det kan også være nødvendigt at anvende andre personlige værnemidler, som ikke hører under beklædning.

Arbejdstilsynet

Arbejdstilsynet har haft branchevejledningen til gennemsyn og finder, at indholdet i den er i overensstemmelse med arbejdsmiljølovgivningen. Arbejdstilsynet har alene vurderet branchevejledningen, som den foreligger og har ikke taget stilling til, om den dækker samtlige relevante emner inden for det pågældende område.

Biologiske påvirkninger

Hvis du udsættes for smittefare ved påvirkninger fra bakterier, vira og andre mikroorganismer under arbejdet ved f.eks. kloakarbejde og håndtering af visse organiske materialer, er det det vigtigt, at du har fokus på arbejdshygiejne og anvender tøj, der kan beskytte dig mod disse påvirkninger.

Her er det vigtigt at vide, hvilken type risici du kan blive udsat for under arbejdet, se virksomhedens APV eller spørg i din arbejdsmiljøorganisation.

Der er en standard for biologiske påvirkninger, der hedder EN 14126.

X Y EN 343 Beskyttelse mod regn

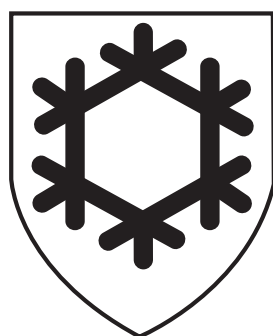
x: Modstandsevne mod vandgennemtrængning udefra (vandtæthed)

3 = højeste beskyttelse, 2 = mellemhøj beskyttelse, 1 = laveste beskyttelse

y: Graden af åndbarhed og evne til at transportere kroppens fugt indefra og ud
3 = højeste åndbarhed, 2 = mellemhøj åndbarhed, 1 = laveste åndbarhed

Regntøj

Tøj der skal beskytte mod regn, slud og sne skal opfylde EN 343+A1

X Y EN 342 Beskyttelse mod kulde

x: Luftgennemtrængning
3 = tæt, 2 = mindre tæt, 1 = mindst tæt

Y: Modstandsevne mod vandgennemtrængning
2 = god, 1 = mindre god

Beskyttelse mod kulde

Hvis tøjet skal beskytte mod kulde d.v.s. med temperaturer under - 5 grader C, skal det opfylde EN 342. Det kan f.eks. være plukarbejde i frysebiler.

Vær opmærksom på, at det kan være en forudsætning for standarden, at beklædningen opbygges af flere lag.

Branchevejledningen kan bestilles af organisationernes medlemmer gennem egen organisation.

Eller downloades på
www.bartransportogengros.dk

Fællessekretariatet

H. C. Andersens Boulevard 18
1787 København V
Tlf.: 33773377

Arbejdsgiversekretariatet

H. C. Andersens Boulevard 18
1787 København V
Tlf.: 33773377

Arbejdstagersekretariatet

Kampmannsgade 4
1790 København V
Tlf.: 70 300 300

Branchevejledningen kan købes gennem:

**Det Nationale Forskningscenter
for Arbejds miljø**

Lersø Parkallé 105
2100 København Ø
Tlf.: 39165230

Layout:
Søren Sørensens Tegnestue
Tryk: PrintDivision
2. udgave, 1. oplag år 2014
ISBN nr. 978-87-90994-91-4
Vare nr. 122092

